

ROMÂNIA

TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA I CIVILA

ÎNCHEIERE nr. 4

Ședința publică din data de 24 Martie 2015

Completul constituit din:

PREȘEDINTE C.A.M.

Judecător M.N.

Grefier I.T.

Apelantă : A.M.A.

Intimată : S.C „S.C” S.R.L.

Obiectul cererii: contestație la executare

Stadiul judecătii; apel

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care a învederat instanței că dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 17 martie 2015, consemnate în încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, ocazie cu care, pentru ca părțile să-și exprime în scris punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu privire la interpretarea și aplicarea art.130 alin.2 raportat la art.478 alin.4, art. 480 alin.3 și art.482 NCPC, a fost amânată pronunțarea la data de 24 martie 2015.

TRIBUNALUL,

Deliberând, constată următoarele;

Prezentarea situației de fapt

Contestatoarea(intimată în apel) a solicitat anularea actelor de executare din dosarul de executare X/2013 al BEJ DM, susținând în esență că sentința în baza căreia a fost declanșată această executare nu constituie singură titlu executoriu, fiind modificată prin decizia instanței de apel. Din cuprinsul acestei decizii rezultă că raportul de muncă al apelantei (intimată în cadrul contestației la executare) nu a fost împiedicat ori întrerupt.

Problemele de drept a căror dezlegare se solicită:

1.În interpretarea și aplicarea art.478 alin.4 NCPC se poate ajunge la schimbarea cadrului procesual, sub aspectul obiectului, în care a soluționat prima instanță , contrar art. 478 alin.1 și 3 NCPC.

2.În situația în care în apel , fie din interpretarea art. 478 alin.4 NCPC, fie în limitele efectului devolutiv , prevăzut de art.477 NCPC se poate invoca excepția necompetenței materiale urmând ca astfel să fie interpretate prevederile art.130 alin.2 și 131 NCPC prin prisma celor anterioare.

Expunerea procesului

I. Prin contestația la executare înregistrată pe rolul Judecătoriei Rm. Vâlcea sub nr. 13501/288/2013, contestatoarea SC SC SRL a chemat în judecată pe intimata AMA, solicitând anularea tuturor actelor de executare întocmite în dosarul execuțional nr. X/2013 al BIEJ DM precum și a executării însăși. În temeiul art. 453 c.pr.civ. a solicitat plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea contestației, contestatoarea a arătat că potrivit somăției nr. 195/2013 din 9.12.2013, i s-a pus în vedere să achite creditoarei AMA, suma de 7595 lei reprezentând despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat, calculate potrivit încheierii executorului judecătoresc din 03.12.2013, precum și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 2363 lei reprezentând cheltuieli de executare.

Contestatoarea debitoare a susținut că sentința civilă nr. 886/2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea nu este titlu executoriu prin ea însăși potrivit art. 377 c.pr.civ. în condițiile în care a fost modificată în parte în recurs prin decizia civilă nr. 2814 din 09.09.2013 a Curții de Apel Pitești; cât timp prin singura decizie menținută, anume B 69/2012, s-a dispus doar anularea deciziei anterioare - B61/30.11.2012, sancționarea cu avertisment a salariatei, stabilirea perioadei de concediu de odihnă pentru anul 2012, precum și detașarea pe timp nelimitat la un punct de lucru din localitatea B. este evident că această decizie nu a împiedicat dreptul la muncă al salariatei, astfel încât aceasta să fie îndreptățită la despăgubiri.

Contestatoarea a mai susținut că prin sentința pusă în executare nu se precizează perioada pentru care se acordă, în condițiile în care în mod obligatoriu această perioadă este stabilită până la reintegrare, situație care, în cauză nu se regăsește, din moment ce intimatei nu i s-a desfășurat contractul de muncă, aceasta figurând și în prezent ca angajată a societății; creanța pusă în executare nu este certă și lichidă, fiind încălcate dispozițiile art. 662 al 1 c.pr.civ.; quantumul creanței nu rezultă din cuprinsul hotărârii puse în executare, iar modul de stabilire a debitului este nelegal cât timp expertul Vasilescu calculează despăgubiri pentru perioada ianuarie –decembrie 2013 deși hotărârea nu stabilește perioada pentru care se datorează drepturi salariale.

Intimata creditoare a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea contestației la executare, motivat de următoarele: prin sentința civilă nr. 886/2013 Tribunalul Vâlcea a admis contestația acesteia și a dispus anularea deciziilor B61 din 30 nov.2012, B69 din 20 dec. 2012 și B23 din 22.01.2013; prin aceeași sentință a fost obligată SC SC SRL la plata de despăgubiri echivalente cu salariile indexate, majorate și actualizate precum și a celorlalte drepturi cuvenite, la plata contribuțiilor către stat și a cheltuielilor de judecată. În urma pronunțării sentinței contestatoarea trebuia să o recheme la muncă și să-i permită să-și desfășoare în continuare activitatea, fapt ce nu s-

a întâmplat nici până în prezent; o dată cu emiterea deciziei de desfacere a contractului de muncă, astfel cum reiese din adresa ITM depusă la fond contractul a încetat să-și mai producă efectele. Curtea de Apel Pitești a hotărât în recurs că, prin revocarea deciziei de desfacere a contractului de muncă, cererea de anulare a deciziei B 61 din 30 noiembrie 2012 a rămas fără obiect, însă această decizie a fost revocată prin decizia B 69 din 20 decembrie 2012 și potrivit hotărârilor pronunțate de tribunal și curtea de apel, aceasta a fost anulată ca nelegală.

Intimata a mai susținut că în cazul în care contestatoarea avea nelămuriri trebuia să solicite lămurirea dispozitivelor hotărârilor judecătorești; drepturile au fost stabilite până la data declanșării executării, însă acestea trebuie acordate până la data reintegrării; caracterul cert și lichid al creanței rezultă din expertiza contabilă întocmită în cadrul dosarului de executare.

II. Prin sentința civilă nr. 1591 din 21 martie 2014, Judecătoria Rm. Vâlcea a admis în parte contestația la executare precizată, a anulat în parte executarea însăși cât și actele de executare întocmite de executorul judecătoresc DM, în dosarul de executare nr. X/2013, pentru sumele de 7595 lei, reprezentând despăgubiri, de 500 lei, reprezentând onorariu expert, de 800 lei, reprezentând onorariu avocat și de 800 lei reprezentând onorariu executor.

A fost obligată intimata la cheltuieli de judecată către contestatoare în sumă de 400 lei.

Prin încheierea nr. 3671/ex din 19 noiembrie 2013 pronunțată de Judecătoria Rm. Vâlcea în dos nr. 11734/288/2013 a fost admisă cererea de executare silită împotriva debitoarei SC SC SRL, în temeiul titlului executoriu reprezentat de sentința civilă nr. 886 din 17 iunie 2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea în dos nr. 12954/90/2012.

În cadrul dosarului de executare constituit, s-a efectuat de expert VC un raport de expertiză, prin care s-a stabilit suma de 7595 lei, cu titlu de despăgubiri cuvenite creditoarei, actualizate cu indicele de inflație, pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2013.

În data de 9.12.2013 executorul a emis somație, prin care a pus în vedere contestatoarei să achite suma de 7595 lei, cu titlu de despăgubiri, suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 2636 lei, reprezentând cheltuieli de executare.

Prima instanță a mai reținut că titlul pus în executare este reprezentat de o hotărâre judecătorească, însă criticile formulate impun verificarea acestora prin prisma considerentelor și dispozitivului sentinței nr. 886/2013 și deciziei nr. 2814/2013, sens în care a constatat următoarele: prin sentința civilă nr. 886 din 17 iunie 2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea în dos. nr. 12954/90/2012 a fost admisă contestația formulată de intimată, au fost anulate deciziile B61 din 30 noiembrie 2012, B 69 din 20 decembrie 2012 și B 22 din 22.01.2013, s-a dispus reintegrarea contestatoarei AMA pe postul deținut anterior desfacerii contractului individual de muncă, a fost obligată intimata SC SC

SRL la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și actualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat, din care va fi scăzută indemnizația pentru concediul de odihnă din luna decembrie 2012, la plata contribuțiilor datorate statului în calitate de angajator, la completarea corespunzătoare a contractului individual de muncă și la plata cheltuielilor de judecată în sumă de 1000 lei.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs SC SC SRL, ce a fost admis prin decizia nr. 2814/2013 din 9 septembrie 2013, fiind modificată în parte sentința, în sensul că s-a respins cererea de anulare a deciziei B61 /2012 ca rămasă fără obiect și a deciziei B 22/2013 ca inadmisibilă, fiind menținută în rest sentința.

Din considerentele celor două hotărâri rezultă că, în calitate de angajator, contestatoarea a emis trei decizii și anume: decizia B 61 din 30 noiembrie 2012 prin care a decis că, începând cu 24.12.2012 încetează contractul de muncă al intimatei, în temeiul art. 61 lit. a din codul muncii; decizia B69 din 20.12.2012 prin care angajatorul și-a exprimat disponibilitatea de a reveni asupra deciziei inițiale și a dispus anularea acesteia, cu consecința aplicării avertismentului, iar perioada între 5.12. 2012-31.12.2012 a fost considerată concediu de odihnă aferent anului 2012; prin aceeași decizie s-a dispus că începând cu 3.01.2013 intimata să fie detașată pe timp nelimitat la punctul de lucru B. ca și lucrător comercial, fără obligativitatea depunerii garanției materiale de gestiune; decizia B 22 din 22 .01.2013 prin care s-a anulat sancțiunea avertisment și s-a înlocuit expresia „detașare pe termen nelimitat la punctul de lucru B. al societății” cu expresia „delegare pe termen de 6 luni la punctul de lucru B.”.

La momentul formulării cererii de executare silită - 7 noiembrie 2013, sentința ce s-a solicitat a fi pusă în executare fusese modificată în parte, prin decizia civilă nr. 2814 din 9 septembrie 2013, în considerentele căreia s-a reținut că decizia nr. B61 din 30 noiembrie 2012, prin care s-a dispus desfacerea contractului de muncă a fost revocată prin decizia nr. B69 din 20.12.2012, motiv pentru care contestația împotriva deciziei B61 din 30 noiembrie 2012 a fost respinsă ca rămasă fără obiect. În privința ultimei decizii, din 3.01.2013, nr.B22, a fost respinsă contestația ca inadmisibilă, reținându-se că instanța nu a fost investită cu un petit în acest sens de către intimată. În privința deciziei B69 din 20 decembrie 2012, se constată că, pe de o parte, s-a reținut că a produs efecte, în sensul revocării deciziei de concediere cu efect retroactiv, motiv pentru care a fost respinsă contestația împotriva deciziei de concediere ca rămasă fără obiect, iar pe de altă parte, sentința tribunalului prin care această decizie (B 69/2012) a fost anulată, a fost menținută de instanța de recurs – perspectivă din care, afirmația intimatei, în sensul că se impune o lămurire a hotărârilor pronunțate, a fost apreciată ca întemeiată.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că este necontestat faptul că potrivit considerentelor și dispozitivului deciziei pronunțate în recurs, a fost menținută sentința în rest, inclusiv în privința acordării despăgubirilor, reținându-se că „emiterea deciziilor mai sus amintite, au generat modificări în raportul de muncă al contestatoarei, de natură a-i cauza un prejudiciu, respectiv cuantumul drepturilor salariale pentru perioada în care nu și-a putut exercita munca din culpa angajatorului.”

Deși a fost menținută soluția cu privire la acordarea de despăgubiri, temeiul a fost modificat, în sensul că, Tribunalul Vâlcea a motivat admiterea acestui capăt de cerere pe disp. art. 80 al 1 din codul muncii, iar Curtea de Apel Pitești a justificat acordarea lor pentru acoperirea prejudiciului pentru perioada în care intimata nu a putut exercita muncă din culpa angajatorului.

În raport de acest criteriu, coroborat cu soluția de respingere a contestației formulate de intimată împotriva deciziei de concediere, de respingere ca rămasă fără obiect (în considerarea revocării acesteia în mod unilateral cu efect retroactiv) prima instanță a apreciat că recunoașterea dreptului la despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate se impune doar pentru perioada în care intimata nu a prestat muncă din culpa angajatorului. Însă, aceasta nu a pretins că nu a putut presta muncă din culpa angajatorului, iar din înscrisurile depuse de contestatoare rezultă că în REVISAL este înregistrat contractul de muncă pentru intimată, pentru o perioadă nedeterminată și nu figurează nici o întrerupere. Aceste evidențe se coroborează cu decizia pronunțată de Curtea de Apel Pitești, prin care s-a reținut că decizia de concediere din 30.11.2012, a fost revocată unilateral, retroactiv prin decizia din 20.12.2012, contractul fiind, prin urmare, menținut. În consecință, nu se relevă o perioadă în care intimata ar fi avut efectiv desfășurat contractul de muncă ori nu ar fi putut presta muncă din culpa angajatorului și, în plus, susținerea angajatorului, în sensul că intimata nu s-a prezentat la locul de muncă, figurând ca nemotivată nu a fost contestată de aceasta.

În strânsă legătură cu împrejurarea susmenționată, în sensul că nu se evidențiază o perioadă în care intimata nu a putut presta activitate din culpa angajatorului, s-a reținut întemeiat și motivul referitor la neîndeplinirea cerințelor înscrise în art. 662 c.pr.civ. despăgubirile vizate nefiind lichide, în lipsa oricăror elemente temporale în cele două hotărâri, pe baza cărora să poată fi determinate.

În condițiile în care prin decizia pronunțată de Curtea de Apel Pitești s-a reținut că despăgubirile se justifică doar ca urmare a împiedicării intimatei să presteze muncă și cum pentru toată perioada pentru care se solicită despăgubiri anume 1 ianuarie – 31 decembrie 2013 rezultă că intimata a figurat cu contract de muncă, prima instanță a apreciat că eventualele pretenții pentru această perioadă nu pot avea ca temei decât contractul de muncă, ipoteză în care, pentru valorificarea drepturilor afirmate, intimata are la îndemână o altă cale.

Prin urmare, în privința sumei de 7595 lei determinată prin expertiza întocmită de expert VC, prima instanță a apreciat că atât executarea însăși cât și formele de executare întocmite în dosarul de executare nr. 195/2013 sunt nelegale, motiv pentru care au fost anulate.

În condițiile în care au fost anulate actele de executare pentru suma de 7595 lei, prima instanță a apreciat că se impune ca onorariul executorului să fie anulat într-o limită corespunzătoare (de 800 lei) și să fie menținut într-o limită corelativă debitului pentru care se mențin actele de executare, anume 1000 lei reprezentând cheltuieli de judecată acordate prin sentința civilă nr. 886/2013; în privința onorariul de avocat anularea în parte pentru suma de 800 lei – cu acest titlu, se impune atât ca o consecință a anulării executării și actelor de executare (pentru debitul de 7595 lei) cât și în raport de disp. art. 451 al 2 c.pr.civ. În acest sens instanța a reținut că suma de 1000 lei reprezentând onorariu avocat este vădit disproporționată în raport de complexitatea cauzei și activitatea desfășurată, ce a constat, astfel cum rezultă din dosarul de executare, doar în formularea cererii de executare silită.

III. Împotriva acestei sentințe a declarat apel intimata.

În motivarea apelului, apelanta a susținut că sentința este nelegală și netemeinică, întrucât din cele două hotărâri judecătorești pronunțate în litigiul dintre părți rezultă că decizia nr. B61/2012 a rămas fără obiect, fiind anulată prin decizia nr. B69 care, fiind anulată, nu putea produce efecte asupra primei decizii și că a fost menținută în mod irevocabil obligarea contestatoarei în calitate de angajator la reintegrarea în muncă și la plata drepturilor salariale.

Apelanta a mai precizat că în mod greșit a reținut prima instanță că din cele două hotărâri nu rezultă că nu a prestat activitate și că nu era nevoie de reintegrare întrucât contractul de muncă nu încetase, întrucât decizia de desfacere a acestui contract și-a produs efectele de la data comunicării.

S-a mai susținut că în mod greșit prima instanță a dat eficiență unui document emanat de la contestatoare și nu a analizat probele administrate la cererea apelantei, respectiv adresele ITM Vâlcea în care se consemnează că intimata nu a înmănat apelantei contractul de muncă.

Sentința a fost criticată și sub aspectul reducerii onorariului de avocat achitat pentru faza executării silite, apelanta susținând că au fost aplicate greșit prevederile art. 415 alin. 2 din Codul de procedură civilă față de munca desfășurată de avocat în această fază.

Prin întâmpinarea formulată în apel, intimata a solicitat respingerea apelului, întrucât în raport de conținutul celor două hotărâri judecătorești pronunțate în litigiul anterior dintre părți și care împreună conturează titlul executoriu rezultă că deși sentința primei instanțe a fost menținută cu privire la despăgubiri, temeiul acordării acestora a fost modificat, reținându-se în mod irevocabil că apelanta beneficiază de despăgubiri pentru perioada în care nu a putut exercita muncă din culpa angajatorului. În raport de probele administrate

apelanta nu a dovedit că o perioadă nu a prestat muncă din culpa angajatorului sau a avut contractul individual de muncă desfăcut.

Intimata a mai susținut că în condițiile în care prin singura decizie menținută de către instanțele de judecată s-a dispus anularea deciziei anterioare, sancționarea cu avertisment a contestatoarei, stabilirea perioadei concediului de odihnă pentru anul 2012, precum și detașarea pe timp nelimitat la un alt punct de lucru, este evident că nu a fost împiedicat dreptul la muncă al contestatoarei. În acest sens, în decizia de recurs s-a reținut că temeiul acordării despăgubirilor îl constituie imposibilitatea prestării muncii din culpa angajatorului. Din probele administrate rezultă că în evidențele instituțiilor competente contestatoarea figurează cu un contract de muncă nemodificat, iar considerentele ITM referitoare la nelegalitatea revocării unei decizii de desfacere a contractului de muncă a fost contrazisă de instanțele de judecată.

IV. Prin decizia civilă nr. 380/A din 28 octombrie 2014, a fost admis apelul, a fost anulată sentința și a fost fixat termen pentru rejudecare.

În considerentele acestei decizii s-a reținut că astfel cum rezultă din prevederile art. 711 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, pe calea contestației la executare propriu-zisă pot fi contestate executarea silită însăși, orice act de executare, încheierile date de executorul judecătoresc, refuzul acestuia de a îndeplini un act de executare, iar pe calea contestației la titlu se poate solicita lămurirea înțelesului, întinderii ori aplicării unui titlu executoriu constând într-o hotărâre judecătorească, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 443 din Codul de procedură civilă.

Prin contestația la executare astfel cum a fost intitulată de partea reclamantă, s-a solicitat anularea actelor de executare și încetarea înseși a executării silite declanșate în temeiul sentinței civile nr. 886/2013 pronunțată de Tribunalul Vâlcea în dosarul nr. 12954/90/2012.

În cuprinsul contestației s-a susținut că sentința menționată drept titlu executoriu a fost modificată în parte prin decizia instanței de recurs, că din analiza acestor modificări rezultă că măsura de obligare a contestatoarei la despăgubiri nu mai subzistă, că instanța „va trebui să verifice în ce măsură și pentru ce perioadă anularea deciziei B69/2012 ar determina o obligare a societății noastre la despăgubiri” – pagina 3 a contestației. În continuare, au fost expuse și alte motive pentru care contestatoarea a apreciat că executarea silită este nelegală.

Pornind de la obiectul și scopul diferit urmărit prin cele două forme ale contestației la executare, tribunalul reține că în cazul contestației la executare propriu-zise se analizează exclusiv legalitatea executării silite, în acord cu dispoziția de principiu înscrisă în art. 625 alin. 1 din codul de procedură civilă, iar pe calea contestației la titlu se apreciază dacă se impun lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea, aplicarea unei hotărâri judecătorești care constituie titlu executoriu.

Față de aceste considerații de principiu, tribunalul apreciază că ori de câte ori pe calea unei contestații la executare se ridică chestiuni care țin de aprecierea legalității unei executări silită în raport de stabilirea dispozițiilor titlului executoriu constând într-o hotărâre judecătorească, instanța investită cu soluționarea contestației este datoră a stabili cadrul procesual sub aspectul obiectului și tipului contestației, respectiv dacă voința părții contestatoare a fost în sensul formulării unei contestații propriu-zise sau și al formulării unei contestații la titlu. Acest fapt întemeiat în drept pe prevederile art. 22 din Codul de procedură civilă se impune cu atât mai mult cu cât legea procesuală prevede dispoziții speciale în materie de competență pentru cele două tipuri de contestații.

Tribunalul mai are în vedere și faptul că odată declanșată executarea silită, eventualele lămuriri cu privire la întinderea, aplicarea unei hotărâri judecătorești pot fi solicitate numai pe calea contestației la titlu, acesta constituind momentul în timp de la care se poate uza de procedura menționată.

Astfel, potrivit celor două texte legale, „judecătorul are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. În acest scop, cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicații, oral sau în scris, să pună în dezbaterea acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, precum și alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părțile se împotrivesc.”

Aliniatul 4 dispune în sensul că „judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire. În acest caz judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă.”

În faza de rejudecare, contestatoarea debitoare a susținut că a înțeles să formuleze o contestație la titlu și o contestație la executare propriu-zisă.

Astfel cum rezultă din încheierea din ședința din 17 februarie 2015, în cauză au avut loc dezbateri atât cu privire la admisibilitatea investirii instanței în această etapă procesuală cu o contestație la titlu, cât și cu privire la disjungerea acesteia și stabilirea competenței de soluționare.

În raport de contextul cauzei, instanța a apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept enumerate mai sus.

Punctele de vedere ale părților cu privire la sesizare

Au fost exprimate în ședința publică din 17 martie 2015, potrivit încheierii de ședință de la acea dată.

Punctul de vedere al instanței

Cu privire la admisibilitatea sesizării, instanța apreciază că sunt îndeplinite cerințele cumulative prevăzute în acest sens de art. 519 din Codul de procedură civilă întrucât există o cauză în curs de judecată, instanța care sesizează instanța supremă judecă în ultimă instanță față de prevederile art. 717 alin. 1 din Cod, cauza se află în competența materială a tribunalului potrivit art. 95 pct. 2 din Cod, soluționarea pe fond a cauzei depinde de soluționarea chestiunilor a căror lămurire se solicită, iar aceste chestiuni nu au mai format obiectul unei statuări obligatorii a Înaltei Curți sau al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare (astfel cum rezultă din cercetarea site-ului ÎCCJ).

Cu privire la penultima condiție, tribunalul apreciază că este îndeplinită întrucât ca instanță de apel rejudecă prezenta cauză în condițiile art. 480 alin. 3 din Codul de procedură civilă. Necesitatea interpretării art. 478 alin. 4 prin prisma art. 478 alin. 1 din Cod are legătură cu soluția adoptată asupra fondului cauzei, atât în limitele în care a avut loc judecata în primă instanță, cât și în cele determinate de precizările ulterioare anulării sentinței. Legătura strânsă dintre chestiunile de drept ce formează obiectul sesizării și obiectul cauzei este relevată de faptul că analiza pretenției concrete, adică a legalității actelor de executare respectiv a întinderii titlului executoriu, depinde de chestiunile menționate.

Tribunalul apreciază că exprimarea unui punct de vedere în sensul art. 520 alin. 1 din Cod urmează a fi raportat strict la chestiunile invocate și nu la eventualele soluții din speță.

Cu privire la prima chestiune a cărei lămurire se solicită, constând în interpretarea și aplicarea art. 478 alin. 4 NCPC prin prisma art. 478 alin. 1 și 3, respectiv dacă prin interpretarea primului text legal se poate ajunge la schimbarea cadrului procesual, sub aspectul obiectului, în care a soluționat prima instanță, contrar art. 478 alin. 1 și 3 NCPC,.

În literatura de specialitate s-a susținut că explicitarea pretențiilor vizată de alin. 4 poate fi făcută atât la inițiativa instanței, cât și a părții (Gabriel Boroi ș.a. – „Noul Cod de procedură civilă”, vol. I, pag. 906) și că cererile virtuale sau implicite nu sunt cereri noi, instanța având puterea de apreciere a faptului dacă cererea a fost sau nu cuprinsă implicit ori virtual în cererea reclamantului sau în apărarea pârâtului (Ion Deleanu – „Tratat de procedură civilă”, vol. II, 2013, pag. 216, 217).

Interpretarea art. 478 alin. 4, subsecvent celor două aliniate în raport de care a fost motivată sesizarea, implică în mod necesar lămurirea expresiei „să expliciteze” și dacă aceasta poate intra în sfera calificării juridice a actelor și faptelor deduse judecării ori a necesității respectării principiului dublului grad de jurisdicție.

În opinia instanței, art. 478 alin. 4 excede unor simple precizări și vizează pretenții (adică protejarea unor drepturi subiective civile sau a unor situații juridice pentru care calea judecării este obligatorie) care sunt cuprinse

implicit în actele de procedură întocmite de părți, adică rezultă din aspectele de fapt relatate, din susținerile formulate în legătură cu pretenții explicite. Aceste aspecte, coroborate cu faptul că aliniatul 4 este subsecvent alin. 1 și 3, conduc la concluzia că pretențiile explicitate în faza judecării în sensul arătat nu pot fi considerate cereri noi formulate cu încălcarea limitelor efectului devolutiv față de ce s-a judecat în primă instanță.

De asemenea, pretenția nouă în sensul alin. 3 este pretenția care nu a fost adusă niciodată în fața primei instanțe, însă denumirea ori încadrarea juridică a cererii ca formă de manifestare a pretenției sunt în căderea instanței, astfel cum rezultă din art. 22 din Cod. Potrivit alin. 9 al acestui text legal, obiectul și limitele procesului rezultă din cererile și apărările părților. Formularea unor cereri în justiție pot fi clare atât sub aspectul pretențiilor concrete, cât și al precizării elementelor de fapt și drept care le susțin, dar pot fi și exprimate într-o formă care impune necesitatea unor lămuriri. Indiferent dacă aceste lămuriri sunt necesare pentru stabilirea calificării juridice ori a limitelor investiției, ele au ca premisă esențială tot cererea ori actul de procedură care conține apărarea.

Cu privire la cea de-a doua chestiune de drept, tribunalul apreciază că art. 130 alin. 2 și 131 din Codul de procedură civilă sub aspectul competenței materiale trebuie interpretate și aplicate în mod strict, iar instanța de apel în cazul în care rejudecă o cauză, în limitele efectului devolutiv reglementat de art. 477 și 478 din Cod, evocând fondul în temeiul art. 480 alin. 3 teza I nu se transformă niciodată în „primă instanță”.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept.

1. În interpretarea și aplicarea art. 478 alin. 4 NCPC se poate ajunge la schimbarea cadrului procesual, sub aspectul obiectului, în care a soluționat prima instanță, contrar art. 478 alin. 1 și 3 NCPC.

2. În situația în care în apel, fie din interpretarea art. 478 alin. 4 NCPC, fie în limitele efectului devolutiv, prevăzut de art. 477 NCPC se poate invoca excepția necompetenței materiale urmând ca astfel să fie interpretate prevederile art. 130 alin. 2 și 131 NCPC prin prisma celor anterioare.

Suspendă judecata. Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică azi, 24 martie 2015.

Președinte,
C.A.M.

Judecător,
M.N

Grefier,
I.T.